

SFS 2004:1081

Utkom från trycket
den 7 december 2004

Förordning om ändring i förordningen (1998:1709) om avgaskrav för vissa förbränningsmotordrivna mobila maskiner;

utfärdad den 18 november 2004.

Regeringen föreskriver¹ att 1–3 och 11 §§ förordningen (1998:1709) om avgaskrav för vissa förbränningsmotordrivna mobila maskiner samt bilaga 1 till förordningen skall ha följande lydelse.

1 §² Denna förordning innehåller avgaskrav för

1. motorer som installeras i mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg,
2. hjälpmotorer som monteras i fordon avsedda för passagerar- eller gods-transport på väg,
3. utbytesmotorer för motorer som avses i 1 och 2, samt
4. motorer avsedda för traktorer enligt definitionerna i 2 §.

Förordningen gäller inte motorer som driver motorfordon, järnvägslok, fartyg, luftfartyg och fritidsfordon såsom snöskotrar, terrängmotorcyklar och terrängfordon.

2 §³ I denna förordning avses med

Mobil maskin som inte är avsedd att användas för transporter på väg: en mobil maskin, en transportabel industriell utrustning eller ett mobilt fordon med eller utan karosseri som drivs med hjälp av en förbränningsmotor enligt avsnitt 1.1 i bilaga 1 till denna förordning.

Traktor: traktor enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/37/EG av den 26 maj 2003 om typgodkännande av jordbruks- eller skogsbrukstraktorer, av släpvagnar och utbytbara dragna maskiner till sådana traktorer samt av system, komponenter och separata tekniska enheter till dessa fordon och om upphävande av direktiv 74/150/EEG⁴, senast ändrat genom rådets direktiv 2004/66/EG⁵.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/88/EG av den 9 december 2002 om ändring av direktiv 97/68/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från förbränningsmotorer som skall monteras i mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg (EUT L 35, 11.2.2003, s. 28, Celex 32002L0088).

² Senaste lydelse 2000:761.

³ Senaste lydelse 2000:761.

⁴ EUT L 171, 9.7.2003, s. 1 (Celex 32003L0037).

⁵ EUT L 168, 1.5.2004, s. 35 (Celex 32004L0066).

EG-typgodkännande:

– ett förfarande genom vilket en medlemsstat intygar att en förbränningsmotortyp eller en motorfamilj uppfyller de relevanta kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/68/EG av den 16 december 1997 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från förbränningsmotorer som skall monteras i mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg⁶, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/26/EG⁷, eller

– en handling genom vilken en medlemsstat intygar att en motortyp eller en motorfamilj som en separat teknisk enhet eller en traktortyp uppfyller de tekniska kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/25/EG av den 22 maj 2000 om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från motorer avsedda för jordbruks- och skogsbrukstraktorer och om ändring i rådets direktiv 74/150/EEG⁸, senast ändrat genom bilaga II till anslutningsakten för Tjeckien m.fl.

Motortyp: en kategori av motorer utan inbördes skillnader i fråga om väsentliga motoregenskaper.

Motorfamilj: en motortillverkares gruppering av två eller flera motortyper vilka genom sin konstruktion förväntas ha likartade egenskaper vad gäller avgasutsläpp och som var och en uppfyller kraven i denna förordning.

Små motorfamiljer: motorfamiljer med gniständning vars sammanlagda årliga produktion uppgår till mindre än 5 000 motorer.

Motorproduktionsdag: den dag när motorn går igenom den sista kontrollen efter det att den lämnat produktionsbanan. På detta stadium är motorn klar att levereras eller att ställas i lager.

Handhållen motor: en motor som skall användas i utrustning som

- bärs av operatören eller manövreras i skiftande lägen,
- har en torrsvikt som understiger 20 kilogram och som används genom att operatören stödjer, bär eller lägeskontrollerar utrustningen, eller
- är en generator eller pump och hela enheten har en torrsvikt som understiger 20 kilogram.

Hjälpmotor: motor installerad i eller på ett motorfordon, men som inte har att göra med framdrivningen av fordonet.

Utbytesmotor: nybyggd motor avsedd att ersätta en motor i en maskin, tillhandahållen endast för detta ändamål.

Traktortyp: traktorer som inte uppvisar några väsentliga skillnader i fråga om egenskaper.

Utsläppande på marknaden: att mot betalning eller kostnadsfritt göra en motor tillgänglig på marknaden för första gången, för distribution eller användning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Tillverkare: den fysiska eller juridiska person som inför godkännandemyndigheten ansvarar för samtliga delar av förfarandet vid typgodkännande och för kontroll av produktionsöverensstämmelse. Det är inte nödvändigt att tillverkaren är direkt engagerad i samtliga stadier av motorns eller traktortypens konstruktion.

⁶ EGT L 59, 27.2.1998, s. 1 (Celex 31997L0068).

⁷ EUT L 146, 30.4.2004, s. 1 (Celex 32004L0026).

⁸ EGT L 173, 12.7.2000, s. 1 (Celex 32000L0025).

Små motortillverkare: tillverkare av motorer med gnisttändning vars sammanlagda årliga produktion uppgår till mindre än 25 000 motorer.

Godkännandemyndighet: en behörig myndighet i en medlemsstat som ansvarar för samtliga delar av förfarandet vid typgodkännande av en motor eller en motorfamilj, som har behörighet att utfärda och återkalla intyg om typgodkännande och att sköta dels kontakterna med godkännandemyndigheterna i övriga medlemsstater, dels kontrollen av tillverkarens åtgärder för att åstadkomma produktionsöverensstämmelse.

Teknisk tjänst: en organisation eller ett organ som har utsetts till provlaboratorium för att utföra provning och inspektion för godkännandemyndighetens räkning.

I övrigt har termer och begrepp som används i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner samma betydelse i denna förordning.

3 § För att en mobil maskin som inte är avsedd att användas för transporter på väg skall få släppas ut på marknaden skall motorn uppfylla kraven i bilaga 1 och omfattas av ett giltigt EG-typgodkännande som tillåter användning i maskinen. Detsamma gäller motorer som släpps ut på marknaden utan att vara installerade i en sådan maskin samt hjälpmotorer som monteras i fordon avsedda för passagerar- eller godstransport på väg.

Vad som sägs i första stycket gäller inte utbytesmotorer och motorer som skall användas för militära ändamål.

En utbytesmotor skall uppfylla åtminstone de krav som den motor den ersätter var tvungen att uppfylla när den ursprungligen släpptes ut på marknaden.

11 §⁹ Vägverket får efter samråd med Naturvårdsverket meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att motorerna skall uppfylla de krav på avgasrening och märkning som följer av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2005.

På regeringens vägnar

LENA SOMMESTAD

Lena Ingvarsson
(Miljödepartementet)

⁹ Senaste lydelse 2004:680.

Avgaskrav enligt 3 § förordningen (1998:1709) om avgaskrav för vissa förbränningsmotordrivna mobila maskiner

1 Tidpunkter för införande av avgasreningskrav

1.1 Mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg och hjälpmotorer i fordon avsedda för passagerar- eller godstransport på väg

För att villkoren i 3 § skall anses uppfylla krävs att motorn vid typgodkännande eller i samband med att motorn släpps ut på marknaden uppfyller de angivna kraven i direktiv 97/68/EG. I det följande redovisas de tidpunkter som gäller för olika kravnivåer för de tre typer av förbränningsmotorer som används i de aktuella mobila maskinerna.

1.1.1 Förbränningsmotorer med kompressionständning med en nettoeffekt på över 18 kilowatt men högst 560 kilowatt och som drivs vid varierande varvtal

Maskiner vars motorer omfattas av denna definition är till exempel industriella borrhitar och kompressorer; anläggningsmaskiner; jordbruksmaskiner och rotorharvar; skogsbruksmaskiner; självgående jordbruksfordon; materialhanteringsmaskiner; gaffeltruckar; vägunderhållningsmaskiner; snöplogmaskiner; maskiner för flygplatsstöd; maskinstegar samt mobila kranar.

Följande datum gäller för dessa motorer.

Kravnivå	Motoreffekt P (kW)	Dag för nya typgodkännandena ^a	Dag för registrering eller utsläppande på marknaden ^b
Steg I ^c	130 ≤ P ≤ 560	30 juni 1998	31 december 1998
	75 ≤ P < 130	30 juni 1998	31 december 1998
	37 ≤ P < 75	30 juni 1998	31 mars 1999
Steg II	130 ≤ P ≤ 560	31 december 2000	31 december 2001
	75 ≤ P < 130	31 december 2001	31 december 2002
	37 ≤ P < 75	31 december 2002	31 december 2003
	18 ≤ P < 37	31 december 1999	31 december 2000

^a EG-typgodkännande får inte längre meddelas om inte avgaskraven för aktuell kravnivå är uppfyllda.

^b Registrering och utsläppande på marknaden av en motor eller en maskin med sådan motor får enbart ske om avgaskraven för den aktuella kravnivån är uppfyllda.

^c Typgodkännanden enligt rådets direktiv 88/77/EEG av den 31 december 1987 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gasformiga föroreningar från dieselmotorer som används i fordon senast ändrat genom bilaga II till anslutningsakten för Tjeckien m.fl., skall godkännas för steg 1. Denna giltighet skall dock upphöra med verkan från det obligatoriska genomförandet av steg II.

1.1.2 Förbränningsmotorer med kompressionständning med en nettoeffekt på över 18 kilowatt men högst 560 kilowatt och som drivs vid konstant varvtal

Maskiner vars motorer omfattas av denna definition är till exempel gaskompressorer; generatoraggregat för varierande belastning, inbegripet kylaggregat och svetsaggregat; vattenpumpar samt utrustning för skötsel av gräsmator, flismaskiner, snöröjningsutrustning och sopmaskiner.

För dessa motorer gäller samma gränsvärden som för motorerna under rubrik 1.1.1. Gränsvärdena skall dock tillämpas först från och med den 31 december 2006.

1.1.3 Bensindrivna förbränningsmotorer med gnistständning med en nettoeffekt på högst 19 kilowatt

Dessa förbränningsmotorer (S) delas in i två kategorier (H och N). Kategori H utgörs av handhållna motorer. Kategori N utgörs av icke handhållna motorer. Motorernas effekt framgår av följande tabell.

Klass/kategori	Cylindervolym (cm ³)
SH:1	< 20
SH:2	≥ 20 < 50
SH:3	≥ 50
SN:1	< 66
SN:2	≥ 66 < 100
SN:3	≥ 100 < 225
SN:4	≥ 225

Följande datum gäller för motorerna i dessa två kategorier.

Kravnivå	Motorklass	Dag för nya typgodkännanden ^a	Dag för registrering eller utsläppande på marknaden ^{b,c}
Steg I	SH:1, SH:2, SH:3, SN:1, SN:2, SN:3 och SN:4	11 augusti 2004	11 februari 2005
Steg II ^{d,e,f,g}	SN:1 och SN:2	1 augusti 2004	1 februari 2005
	SN:4	1 augusti 2006	1 februari 2007
	SH:1, SH:2 och SN:3	1 augusti 2007	1 februari 2008
	SH:3	1 augusti 2008	1 februari 2009

^a EG-typgodkännande får inte längre meddelas om inte avgaskraven för aktuell kravnivå är uppfyllda.

^b Registrering och utsläppande på marknaden av en motor eller en maskin med sådan motor får enbart ske om avgaskraven för den aktuella kravnivån är uppfyllda.

^c Tidpunkten för registrering eller utsläppande på marknaden får skjutas upp med två år för de motorer som tillverkats före angivna datum.

^d För små motortillverkare skall kraven på utsläppsgränsvärden skjutas upp med tre år för respektive kategori.

^e För handhållna motorsågar, handhållna borrar, handhållna häcksaxar, handhållna häcktrimmar, handhållna skärmaskiner och icke-handhållna motorer av klass SN:3 skall kraven på utsläppsgränsvärden skjutas upp med tre år för respektive kategori.

^f För små motorfamiljer tillämpas kraven enligt steg I för upp till och med högst 25 000 enheter förutsatt att de olika berörda motorfamiljerna alla har olika cylindervolymer.

^g De motortyper eller motorfamiljer som före de datum som anges i tabellen uppfyller de i direktiv 97/68/EG angivna gränsvärdena får märkas på sätt som visar att maskinerna i fråga uppfyller gränsvärdena före fastställda datum.

1.2 Traktorer

För att kraven i 3 a § skall anses uppfyllda från det datum som anges i tidtabellen krävs att motortypen eller traktortypen vid typgodkännande eller i samband med att motorn tas i bruk för första gången uppfyller de angivna kravnivåerna enligt direktiv 2000/25/EG.

Kravnivå	Motoreffekt P (kW)	Dag för nya typgodkännanden ^a	Dag för registrering eller utsläppande på marknaden ^b
Steg I ^c	130≤P≤560		30 juni 2001
	75≤P<130	31 december 2000	30 juni 2001
	37≤P<75	31 december 2000	30 juni 2001
Steg II ^d	130≤P≤560	31 december 2000	31 december 2001 ^e
	75≤P<130	31 december 2001	31 december 2002 ^f
	37≤P<75	31 december 2002	31 december 2003
	18≤P<37	31 december 2000	31 december 2001

^a EG-typgodkännande får inte längre meddelas om inte avgaskraven för aktuell kravnivå är uppfyllda.

^b En motor eller traktor får registreras, säljas, tas i bruk och användas endast om avgaskraven för aktuell kravnivå är uppfyllda.

^c Typgodkännanden enligt direktiv 97/68/EG, enligt direktiv 88/77/EEG eller enligt FN-ECE:s föreskrifter nr 49.02 och nr 96, skall anses som likvärdiga. Denna giltighet skall dock upphöra med verkan från det obligatoriska genomförandet av steg II.

^d Typgodkännande enligt direktiv 97/68/EG, steg II, skall anses som likvärdigt.

^e För kompletta traktorer är tidpunkten den 30 juni 2002.

^f För kompletta traktorer är tidpunkten den 30 juni 2003.

2 Gränsvärden

2.1 Gränsvärden för motorer enligt 1.1.1 och 1.1.2

Nedan angivna gränsvärden i gram per kilowattimme gäller vid de tidpunkter som anges under 1.1.1 och 1.1.2.

Kravnivå	Motoreffekt P (kW)	Kolmonoxid	Kolväten	Kväveoxider	Partiklar
Steg I	130≤P≤560	5,0	1,3	9,2	0,54
	75≤P<130	5,0	1,3	9,2	0,70
	37≤P<75	6,5	1,3	9,2	0,85
Steg II	130≤P≤560	3,5	1,0	6,0	0,2

Krav-nivå	Motoreffekt P (kW)	Kolmonoxid	Kolväten	Kväveoxider	Partiklar
	75≤P<130	5,0	1,0	6,0	0,3
	37≤P<75	5,0	1,3	7,0	0,4
	18≤P<37	5,5	1,5	8,0	0,8

2.2 Gränsvärden för motorer enligt 1.1.3

Nedan angivna gränsvärden i gram per kilowattimme gäller vid de tidpunkter som anges under 1.1.3.

Krav-nivå	Klass	Kolmonoxid	Kolväten	Kväveoxider	Summan av kolväten och kväveoxider
Steg I	SH:1	805	295	5,36	
	SH:2	805	241	5,36	
	SH:3	603	161	5,36	
	SN:1	519			50
Steg II ^a	SN:2	519			40
	SN:3	519			16,1
	SN:4	519			13,4
	SH:1	805		10	50
Steg II ^a	SH:2	805		10	50
	SH:3	603		10	72
	SN:1	610		10	50,0
	SN:2	610		10	40,0
Steg II ^a	SN:3	610		10	16,1
	SN:4	610		10	12,1

^a Utan hinder av definitionen av handhållna motorer i 2 § förordningen (1998:1709) om avgaskrav för vissa förbränningsmotordrivna mobila maskiner behöver tvåtaktsmotorer i snöslungor endast uppfylla kraven för klass SH:1, SH:2 eller SH:3.

3 Provmethod

Proven skall stämma överens med de provförfaranden som fastställts av Europeiska unionen för typgodkännandet.

4 Hållbarhetskrav

Motorn skall uppfylla hållbarhetskrav som stämmer överens med de krav som fastställts i den ordning som sägs i 3.

